

**BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ
ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS
VIETOVĖS „ŠALTAIČIŲ KAIMO APYLINKĖS“
(KODAS LTTAU0018) GAMTOTVARKOS PLANAS**

Vilnius, 2025

PLANAVIMO DOKUMENTAS	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „ŠALTAIČIŲ KAIMO APYLINKĖS“ (KODAS LTTAU0018) GAMTOTVARKOS PLANAS
PLANUOJAMA TERITORIJA	Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkanti vietovė „Šaltaičių kaimo apylinkės“ (kodas LTTAU0018), Tauragės rajono savivaldybė.
GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLAS	Atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, kraujalakinio melsvio apsaugos būklę: 6120, Karbonatinių smėlynų pievos (ne mažesniame kaip 0,01 ha), 6230, Rūšių turtingi briedgaurnai (ne mažesniame kaip 0,05 ha), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2 ha), 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 0,6 ha), 6450, Aliuvinės pievos (ne mažesniame kaip 0,2 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 26 ha), 9070 Medžiais apaugusios ganyklos (ne mažesniame kaip 0,7 ha), 91F0, Paupių guobynai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), kraujalakinio melsvio (ne mažesniame kaip 3 ha), taip pat pasiekti buveinių 6120, Karbonatinių smėlynų pievos (ne mažesniame kaip 0,09 ha plote), 6210, Stepinės pievos (ne mažesniame kaip 1 ha plote), 6230, Rūšių turtingi briedgaurnai (ne mažesniame kaip 0,27 ha), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2 ha) 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 1 ha), 6450, Aliuvinės pievos (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 10 ha) susiformavimą.
PROJEKTAS	LIFE integruotasis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“, Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT)
PROJEKTO FINANSAVIMAS	Europos Sąjungos Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
PLANO ORGANIZATORIUS	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius, tel. +370 659 29483, el. paštas vsst@vsst.lt , interneto svetainės adresas https://vsst.lrv.lt/
PLANO RENGĖJAS	Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcija, Kuršmarių g. 13, Rusnė, 99349 Šilutės r. tel. <u>+370 46 412483</u> , e.paštas mlietuva@saugoma.lt , interneto svetainės adresas https://mlietuva.lrv.lt/lt/ Gamtotvarkos plano ekspertai ir konsultantai: Nerijus Žitkevičius Vytautas Uselis
RENGIMO PAGRINDAS	Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgyvendinamo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT) veikla, skirta gamtotvarkos planavimo proceso peržiūrai ir tobulinimui

Turiny

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS	4
II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS	9
III. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI	16
IV. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA.....	16
V. PRIEDAI.....	17

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS

1. Šaltaičių kaimo apylinkių gamtotvarkos planas (toliau – Planas) parengtas vietovei (toliau – Vietovė), atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus „Šaltaičių kaimo apylinkės“ (kodas LTTAU0018) (toliau – Teritorija). Planas parengtas vadovaujantis Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. D1-180 „Dėl Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

2. Teritorija yra Tauragės apskrityje, Tauragės rajono savivaldybės, Tauragės seniūnijos teritorijoje. Teritorijos, kuriai parengtas Planas, plotas – 71,88 ha. Dalis Teritorijos patenka į Jūros valstybinį ichtiologinį draustinį (toliau – Draustinis). Teritorija, įskaitant Draustinį, priskirta Mažosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) priežiūrai, apsaugai ir tvarkymui užtikrinti.

3. Vietovei parengti apsaugos tikslai, siekiant išsaugoti Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralių buveinių tipus, įrašytus į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos II priedą. Apsaugos tiksluose įvardintos vertybės (įskaitant jų būklės vertinimą ir apsaugos tikslą) bei kitos gamtos vertybės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą ir pažymėtos Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie saugomas gamtos vertybes

Eil. Nr.	Vertybė	Apsaugos statusas	Vertybės būklė	Apsaugos tikslas	Specifinės kriterijų vertės teritorijoje
1.	6120, Karbonatinių smėlynų pievos	BD I	Bloga – 0,01 ha. Potenciali buveinė – 0,09 ha.	Bendras buveinės „6120, Karbonatinių smėlynų pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 0,1 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,01 ha ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 0,09 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
2.	6210, Stepinės pievos	BD I	Potenciali buveinė – 1 ha.	Bendras buveinės „6210, Stepinės pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 1 ha, kuriame reikia pasiekti buveinės susiformavimą.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.

3.	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai	BD I	Bloga – 0,05 ha. Potenciali buveinė – 0,2 ha.	Bendras buveinės „6230, Rūšių turtingi briedgaurnai“ apsaugos tikslo plotas yra 0,3 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,05 ha ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 0,2 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
4.	6270, Rūšių turtingi smilgynai	BD I	Patenkinama – 2,8 ha. Potenciali buveinė – 2 ha.	Bendras buveinės „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ apsaugos tikslo plotas yra 4,8 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 2,8 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 2 ha plote.	Bendras plotas gali sumažėti jei buveinės transformuojasi į 6230, 6410 ar kitas EB svarbos pievines buveines
5.	6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	BD I	Bloga – 0,6 ha. Potenciali buveinė – 1 ha.	Bendras buveinės „6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai“ apsaugos tikslo plotas yra 1,6 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,6 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 1 ha plote.	Bendras plotas gali sumažėti jei buveinės transformuojasi į 6450 ar 6510 buveines.

6.	6450, Aliuvinės pievos	BD I	Gera – 2 ha. Bloga – 0,2 ha. Potenciali buveinė – 0,5 ha.	Bendras buveinės „6450, Aliuvinės pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 2,7 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 2 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,2 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 0,5 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
7.	6510, Šienaujamos mezofitų pievos	BD I	Bloga, patenkinama – 26 ha Potenciali buveinė – 10 ha	Bendras buveinės „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 36 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 26 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 10 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės
8.	9070, Medžiais apaugusios ganyklos		Bloga – 0,7 ha.	Bendras buveinės „9070 Medžiais apaugusios ganyklos“ apsaugos tikslo plotas yra 0,7 ha, kuriame reikia atkurti gerą buveinės būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.

9.	91F0, Paupių guobynai	BD I	Bloga – 2 ha.	Bendras buveinės „91F0, Paupių guobynai“ apsaugos tikslo plotas yra 2 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
10.	Kraujalakinis melsvys (<i>Phengaris teleius</i>)	BD II, SRS	Gera – 2 ha Bloga, patenkinama - 2 ha Potenciali buveinė – 1 ha	Bendras kraujalakinio melsvio apsaugos tikslo plotas yra 5 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 2 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 2 ha plote ir pasiekti tinkamos buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 1 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės
11.	Vyriškoji gegužraibė (<i>Orchis mascula</i>)	SRS	Negausiai, aptikti žydintys augalai 2 vietose (1999 m.). Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
12.	Paprastasis kardelis (<i>Gladiolus imbricatus</i>)	SRS	Žydintis augalas aptiktas apleistoje pievoje 2011 m. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
13.	Boloninis katilėlis (<i>Campanula bononiensis</i>)	SRS	Apie 90 individų aptikta apleistoje stepinėje pievoje 2011 m. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
14.	Juodasis apolonas (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	SRS	Stebėtas suaugęs individas 1999 m. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		

15.	Machaonas (<i>Papilio machaon</i>)	SRS	Stebėtas suaugęs individas 1999 m. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
16.	Didysis auksinukas (<i>Lycaena dispar</i>)	BD II, SRS	Stebėtas suaugęs individas, 1999 m. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
17.	Pietinis perlinukas (<i>Brenthis daphne</i>)	SRS	Stebėtas suaugęs individas 2011 m. apleistoje laukymėje, avietyne. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		

Sutrumpinimai: BD – 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, I, II priedai

SRS – Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.219902/asr>);

Pastaba: paryškinti vertybių pavadinimai, nurodyti apsaugos tiksluose.

4. Didžioji Vietovės ploto dalis – privati nuosavybė, kurią sudaro pievos. Dalis jų deklaruojama, šienaujama, kita dalis – apleistos, nešienautos. Valstybinėje žemėje (apie 12 ha) esančios pievos apleistos su įsiterpusiais želdiniais. Elektros tinklų apsaugos zonoje ypač gausiai paplitusi invazinė rūšis – kanadinė rykštenė. Žemėnaudos tipai ir užimami plotai pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Žemėnaudos pasiskirstymas

Žemėnaudos rūšis	Plotas, ha
Dirbama žemė	35,86
Ganyklos arba pievos	17,08
Medžių, krūmų želdiniai	4,26
Miškas	12,10
Upės	0,06
Kita	2,52
Viso, ha	71,88

5. Dalis Teritorijos patenka į Draustinį. Buveinių gerai būklei atkurti ar užtikrinti esamą palankią būklę svarbu toliau šienauti ir neapleisti pievų, jų nesuarti. Būtina skubiai imtis priemonių dėl invazinių, svetimžemių rūšių naikinimo.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 8 skirsnio 69 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, 15 skirsnio 76 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos ichtiologiniuose draustiniuose, VI skyriaus 4 skirsnio 96 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos natūraliose pievose ir ganyklose, bei 6–8 skirsnių 98–100 straipsniuose nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos paviršiniuose vandens telkiniuose, jų apsaugos zonose ir

apsaugos juostose užtikrina Vietovėje aptinkamų EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių apsaugą.

II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS

6. Plano tikslas – atkurti palankią EB svarbos natūralių buveinių, kraujalakinio melsvio apsaugos būklę: 6120, Karbonatinių smėlynų pievos (ne mažesniame kaip 0,01 ha), 6230, Rūšių turtingi briedgaurnai (ne mažesniame kaip 0,05 ha), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2 ha), 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 0,6 ha), 6450, Aliuvinės pievos (ne mažesniame kaip 0,2 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 26 ha), 9070 Medžiais apaugusios ganyklos (ne mažesniame kaip 0,7 ha), 91F0, Paupių guobynai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), kraujalakinio melsvio (ne mažesniame kaip 3 ha), taip pat pasiekti buveinių 6120, Karbonatinių smėlynų pievos (ne mažesniame kaip 0,09 ha plote), 6210, Stepinės pievos (ne mažesniame kaip 1 ha plote), 6230, Rūšių turtingi briedgaurnai (ne mažesniame kaip 0,27 ha), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2 ha) 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 1 ha), 6450, Aliuvinės pievos (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 10 ha) susiformavimą.

3 lentelė. Priemonių įgyvendinimo planas

Plano uždavinys	Priemonės pavadinimas	Atsakinga institucija	Priemonės įvykdymo periodiškumas
1. Sudaryti sąlygas atsikurti pievų buveinėms	1.1. kirsti sumedėjusią augaliją, rauti pušeles, šalinti fitomasę iš Teritorijos	Direkcija	I metai (esant poreikiui atžalų kirtimui – II-IV metai)
	1.2. organizuoti intensyvų (atkuriamąjį) šienavimą	Direkcija	I-III metai,
	1.3. organizuoti reguliarių buveinių šienavimą, pašalinti fitomasę iš Teritorijos	Direkcija	Kasmet
	1.4. organizuoti šienavimą ir/arba ganymą	Direkcija	Kasmet
	1.5. naikinti invazinę rūšį – japoninę reinutrę (<i>Reynoutria japonica</i>)	Direkcija	Kasmet
2. Sudaryti sąlygas atsikurti buveinei 9070, Medžiais apaugusios ganyklos	2.1. kirsti traką (lazdynus, iervas), pašalinti fitomasę iš Teritorijos	Direkcija	I metai

	2.2. kirsti atžalas, pašalinti fitomasę iš Teritorijos	Direkcija	II-IV metai, vėliau pagal poreikį
	2.3. organizuoti ganymą	Direkcija	Kasmet
3. Sudaryti sąlygas atsikurti kraujalakinio melsvio buveinėms	3.1. organizuoti vėlyvą ar rotacinį šienavimą, pašalinti fitomasę iš Teritorijos	Direkcija	Kasmet

7. Informacija apie tvarkymo priemones.

1 uždavinys.

1.1. priemonė, 1, 2, 6, 7, 9, 10, 11, 17 tvarkymo plotai. Tvarkymo plotai netolygiai apaugę krūmais, medžiais, todėl svarbu juos iškirsti ir pašalinti iš Teritorijos. Palikti nekirstus laukinius vaiskrūmius (gudobes, miškines kriaušes ir kt., jei jie netrukdyt šienavimui), taip pat galima palikti netolygiai pasiskirsčiusius stambesnius medžius dėl pavėsio gyvuliams. Dažniausiai tvarkymo plotuose kartografuotas ne vienas buveinės tipas, o sumedėjusios augalijos galimas projekcinis padengimas iki geros buveinės būklės (pateiktas EB svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijų sąraše) gali skirtis. Pavyzdžiui, 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai – galimas padengimas iki 20 proc., o 6510, Šienaujamos mezofitų pievos – 5 proc. Todėl prieš priemonės įgyvendinimą tai papildomai įvertina Direkcija. Kirtimo darbus, fitomasės šalinimą vykdyti nuo liepos 16 d. iki kovo 1 d., rankiniu būdu ar specialia technika, siekiant kuo mažesnio neigiamo poveikio buveinėms (nepaliekant gilių provėžų). Kai kur užaugę sumedėjusios augalijos ploteliai deklaruojami kaip kraštovaizdžio elementai. Todėl prieš įgyvendinant priemones tai įvertinti. Atžalų kirtimui papildoma priemonė nenumatoma, nes įgyvendinus sekancias priemones (1.2., 1.3., 1.4.) jos kartu būtų nukertamos. Kitu atveju, atžalas kirsti bent 2-3 metus.

1.2. priemonė, 1, 2, 9, 10, 11, 12, 13, 17 tvarkymo plotai. Įgyvendinant priemonę, 2-3 metus taikyti intensyvesnį šienavimą, siekiant sumažinti fitomasę ir maisto medžiagų kiekį (po 1.1. priemonės įgyvendinimo). Šienauti 2-3 kartus per metus. Po to taikyti įprastą šienavimą, kada šienaujama ūkiniu požiūriu palankiausiu metu. Alternatyva šienavimui jau po atkūrimo – ganymas arba ganymo ir šienavimo kaitaliojimas. Šios priemonės kartu padėtų naikinti invazinius augalus – gausialapius lubinus. Svarbu, kad šie invaziniai augalai nesubrandintų sėklų iki jų nupjovimo.

1.3. priemonė – įprastas šienavimas ir/arba ganymas, 1, 2, 3, 5, 6-15 tvarkymo plotai. Įgyvendinant priemonę, organizuoti įprastą šienavimą, kada šienaujama ūkiniu požiūriu palankiausiu metu, įskaitant tuose plotuose, kuriuose svarbu tęsti šienavimą po jau taikyto intensyvaus šienavimo (1.2. priemonė). Palankiausias šienavimo laikas – nuo birželio vidurio iki liepos pabaigos. Neturint galimybių šienauti šiuo laikotarpiu, galima šienauti vėliau, po liepos pabaigos. Atolą galima ganyti ar šienauti. Alternatyva šienavimui – ekstensyvus ganymas (terminų ganymui nėra, ganyti kasmet, nesant ūkinio suinteresuotumo – kas 2–3 metai). Intensyvus ganymas ar šienavimas blogina buveinės būklę. Šienavimo, ganymo intensyvumą pritaikyti prie pievos derlingumo (derlingesnėse pievose šienauti 2 kartus, arba šienauti ir ganyti po vieną kartą metuose). Svarbu stebėti, ar buveinėse nelieka per daug fitomasės.

1.4. priemonė, 6, 7, 17, 18, 19 tvarkymo plotai. Organizuoti ekstensyvų ganymą po sumedėjusios augalijos kirtimo ir intensyvaus šienavimo. Ganiavai pasibaigus būtina nupjauti nenuėstus kupstus ir krūmų atžalas. Alternatyva ganymui – šienavimas. Šienavimo termino nėra, tačiau tai turėtų būti laikina priemonė, kuri užtikrintų pasiektą būklę. Ateityje turėtų būti ganoma.

1.5. priemonė, 18 tvarkymo plotas. Įgyvendinant priemonę, svarbu naikinti invazinę rūšį japoninę reinutrę, būtinos ypač intensyvios tvarkymo priemonės. Augalus iškasti ir vėliau atželiančius ūglius apdoroti invazinių rūšių naikinimui skirtomis cheminėmis priemonėmis (herbicidais). Jeigu negalima augalų iškasti, reikia juos nupjauti ir atželiančius augalus paveikti herbicidais. Herbicidais galima apipurkšti arba jų įpilti į nukirsto stiebo ertmę. Vėliau užtikrinant pasiektą būklę svarbu intensyviai šienauti, ganyti 4-5 metus. Tik vėliau, išnaikinus japoninę reinutrę, galima vykdyti ekstensyvų ganyimą, šienavimą, kaip tai numatyta 1.4 priemonėje.

2 uždavinys, 2.1.-2.3. tvarkymo priemonės, 20 tvarkymo plotas.

Buveinėje 9070, Medžiais apaugusios ganyklos ilgą laiką nebuvo ganoma ar kitaip naudojama, todėl susiformavo tankus trakas, kurį svarbu pašalinti - kirsti lazdynus, iveras. Taip pat kirsti drebulės, baltalksnius, beržus. Po ažuolų lajomis kirsti visus medžius, krūmus. Taip pat palikti visą stambesnę ($d \geq 20$ cm) negyvą medieną. Kirtimo darbus atlikti nuo liepos 16 d. iki kovo 1 d. Po kirtimo darbų organizuoti ekstensyvų ganyimą (apie 0,5 sąlyginio galvijo vieneto į ha). Šalia esančios pievos naudojamos, ganoma. Ganymas padėtų išvengti ir atžalų ataugimo (kitu atveju organizuoti jų kirtimą).

3 uždavinys, 3.1.-3.2. tvarkymo priemonės, 4, 16 tvarkymo plotai.

Teritorijoje vyrauja privati nuosavybė, daugelis sklypų deklaruojama, tvarkoma. Dalyje pievų buveinių patenka ir **kraujalakinio melsvio** buveinės, kurioms ištisinis šienavimas nepalankus. Tačiau svarbiausia, kad būtų prižiūrima, šienaujama, kaip tai numatyta prie atitinkamų EB svarbos buveinių tvarkymo būdų. Tvarkymo plotuose 4 ir 16 pagrindinė priemonė - šienauti iki birželio 15 d. arba nuo rugpjūčio 1 d. Alternatyva - šienavimas mozaikiškas pramečiuojantis/rotacinis, po ~30% kasmet kitose vietose (visą plotą išpjauant per 3 metus), netaikant apribojimų šienavimo terminui. Svarbu, kad visuose plotuose augtų drugio mitybinis augalas vaistinė kraujalakė. Šienaujant visą plotą ar ganant intensyviai (galima ganyti, kai 0,5 SG/ha) laikotarpyje tarp birželio 10 ir rugsėjo 01 arba 5 savaitių po pagrindinio skraidymo laikotarpio, sunaikinamos kraujalakinio melsvio lervinės stadijos. Šienavimui negalima naudoti technikos su mulčiavimo funkcija. Taip pat galima ganyti ekstensyviai: ganomi smulkieji žolėdžiai gyvūnai (0,5 SG/ha) atitveriant ir išganant 1/3 buveinės ploto per metus.

Invazines rūšis stebėti visoje Teritorijoje, esant poreikiui, organizuoti jų naikinimą. Mažuose plotuose, kur sudėtingos pjovimo technikos patekimo sąlygos, priemonės įgyvendinti rankiniu būdu.

Dalis tvarkymo plotų patenka į valstybinės žemės plotą, todėl gamtotvarkos priemonės būtų įgyvendinamos tik gavus valstybinės žemės patikėtinio Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) pritarimą. Privačiuose sklypuose prieš įgyvendinant priemones būtina gauti savininkų sutikimą.

Buveinėje 91F0, Paupių guobynai nesiūloma aktyvių tvarkymo priemonių, svarbiausia nešalinti stambios plačialapių medžių negyvos medienos. Gamtotvarkos priemonės turės teigiamos įtakos ir rūšims, įtrauktoms į SRIS.

4 lentelė. Informacija apie tvarkymo plotus

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkytinas plotas, ha	Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės kodas, jos užimamas plotas (pažymint, kurioms buveinėms nustatyti apsaugos tikslai)	Saugomos rūšys, rūšies buveinės užimamas plotas ar individų skaičius (pažymint, kurios rūšys yra Europos Bendrijos svarbos ir kurioms nustatyti apsaugos tikslai)	Žemės nuosavybės forma (valstybinė ar privati), valstybinės žemės valdytojai (jei valdytojas VĮ Valstybinių miškų urėdija, – įrašomas ir regioninis padalinys)	Žemės naudmenos, jų užimami plotai	Miško kvartalų ir sklypų Nr., miškų grupė.	Gamtinės sąlygos ir kitos tvarkyti svarbios aplinkybės
1	1,17	6450 - 0,5 ha 6510 - 0,46 ha	Kraujalakinis melsvys (0,02)	Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (0,06) Ganyklos arba pievos (1,09) Medžių, krūmų želdiniai (0,01)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
2	1,79	6430a - 0,35 ha 6450 – 0,11 ha 6510 – 1,29 ha	Kraujalakinis melsvys (0,03)	Privati	Dirbama žemė (0,21) Ganyklos arba pievos (1,47) Medžių, krūmų želdiniai (0,11)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
3	1,37	6270 – 1,37 ha		Privati	Dirbama žemė (1,36)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
4	1,38	6270 – 1,34 ha	Kraujalakinis melsvys (1,18)	Privati	Dirbama žemė (1,38)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
5	3,09	6430a – 0,22 ha		Privati	Dirbama žemė (1,37) Ganyklos arba pievos		Sausa, privažiavimas

		6450 - 0,07 ha 6510 – 2,8 ha			(1,69) Medžių, krūmų želdiniai (0,03)		geras, lauko ar miško keliais
6	1,19	6230 - 0,05 ha 6270 – 1, 03 ha	Kraujalakinis melsvys (0,64)	Privati	Dirbama žemė (0,01) Ganyklos arba pievos (0,49) Medžių, krūmų želdiniai (0,68) Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,01)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
7	0,49	6230 – 0,26 ha 6270 – 0,04 ha 6510 – 0,16 ha	Kraujalakinis melsvys (0,37)	Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,24) Medžių, krūmų želdiniai (0,25)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
8	1,84	6430a – 0,16 ha 6450 - 0,19 ha 6510 - 1,39 ha		Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (1,26) Ganyklos arba pievos (0,56) Medžių, krūmų želdiniai (0,01) Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,01)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
9	0,44	6430a – 0,36 ha 6510 – 0,08 ha		Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (0,01) Ganyklos arba pievos (0,19) Medžių, krūmų želdiniai (0,23)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
10	1,4	6510 – 1,39 ha		Privati	Ganyklos arba pievos (1,11) Medžių, krūmų želdiniai (0,04) Miškas (0,25)	2 kv., 1 skl.	Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais

11	0,43	6510 – 0,43 ha		Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,32) Medžių, krūmų želdiniai (0,09); Miškas (0,02)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
12	9	6210b – 1,14 ha 6270 – 0,25 ha 6510 – 7,58 ha		Privati	Dirbama žemė (8,11) Ganyklos arba pievos (0,49) Lauko ir miško keliukai (0,21) Medžių, krūmų želdiniai (0,14) Miškas (0,05)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
13	0,3	6510 – 0,31 ha		Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (0,31)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
14	16,95	6450 – 0,42 ha 6510 - 16,44 ha	Kraujalakinis melsvys (0,02)	Privati	Dirbama žemė (12,29) Ganyklos arba pievos (4,5) Miškas (0,08) Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,07)	2 kv., 1,43 skl.	Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
15	5,57	6450 – 1,6 ha 6510 - 3,97 ha	Kraujalakinis melsvys (0,02)	Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (4,72) Ganyklos arba pievos (0,85)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
16	2,35	6510 – 2,34 ha	Kraujalakinis melsvys (2,14)	Privati	Dirbama žemė (2,32) Lauko ir miško keliukai (0,02)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais

17	1,53	6120 - 0,12 ha 6210b – 0,6 ha 6270 – 0,78 ha		Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (1,47) Gruntkeliai (0,01) Lauko ir miško keliukai (0,01) Miškas (0,04)	2 kv., 15 skl.	Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
18	0,19			Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,17) Miškas (0,02)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
19	0,44	6430a – 0,44 ha		Privati	Ganyklos arba pievos (0,4) Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,04)		Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais
20	0,78	9070 - 0,78 ha		Privati	Ganyklos arba pievos (0,26) Miškas (0,51)	2 kv., 56 skl.	Sausa, privažiavimas geras, lauko ar miško keliais

Pastaba: paryškinti EB svarbos buveinių kodai (įskaitant EB svarbos rūšis) nurodyti Apsaugos tiksluose.

III. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI

8. Plano priemonių įgyvendinimą Teritorijoje organizuoja ir koordinuoja Direkcija. Ji atsakinga už Teritorijoje nustatytų EB svarbos natūralių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Pagrindiniai Plane numatyti priemonių finansavimo šaltiniai yra Europos Sąjungos fondų lėšos. Kiti finansavimo šaltiniai priemonių įgyvendinimui yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos. Priemonės galima įgyvendinti ir talkų metu. Įgyvendinimo metai gali keistis priklausomai nuo gauto ar negauto finansavimo gamtotvarkos priemonių įgyvendinimui ar kitų svarbių priežasčių. Dalis tvarkymo plotų patenka į sklypus, kuriuos deklaruoja žemės savininkai, naudotojai pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros strateginio plano priemones. Todėl svarbu skatinti visus sklypų savininkus, naudotojus tęsti veiklas ar pradėti dalyvauti minėto strateginio plano priemonėse, skirtose biologinės įvairovės išsaugojimui žemės ūkio ekosistemose. 5 lentelėje pateiktos preliminarios lėšos, reikalingos perkant paslaugas priemonių įgyvendinimui.

5 lentelė. Priemonių įgyvendinimo apimtys ir terminai

Priemonės Nr.	Atsakinga institucija	Tvarkymo ploto Nr.	Darbų apimtys, ha, vnt.	Įgyvendinimo metai, preliminarus lėšų poreikis, Eur.*				
				I	II	III	IV	V
1.1.	Direkcija	1, 2, 6, 7, 9, 10, 11, 17	8,44	10000	5000*	5000*	5000*	
1.2.	Direkcija	1, 2, 9, 10, 11, 12, 13, 17	16,06	20000	20000	20000		
1.3.	Direkcija	1, 2, 3, 5-15	45,04	20000	20000	20000	20000	20000
1.4.	Direkcija	6, 7, 17, 18, 19	3,85	4000	4000	4000	4000	4000
1.5.	Direkcija	18	0,19	1000	1000	500	500	500
2.1.	Direkcija	20	0,78	1000				
2.2.	Direkcija	20	0,78		500	500	500	
2.3.	Direkcija	20	0,78		500	500	500	500
3.1.	Direkcija	4,16	3,73	3000	3000	3000	3000	3000

*- atžalų kirtimui, neįgyvendinus sekančių priemonių

IV. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA

9. Už Plano įgyvendinimo stebėseną, peržiūrą ir tikslinimą atsako Direkcija, kuri vertina EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių būklę, plano ir jo priemonių efektyvumą. Direkcija įveda informaciją apie įgyvendintas gamtotvarkos priemones į Biologinės įvairovės informacinės sistemos (toliau - BĪIS) gamtotvarkos modulį (<https://gamtotvarka.biip.lt/>) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų.

Planas turi būti peržiūrimas ne vėliau kaip po penkerių metų nuo jo patvirtinimo ir parengiant peržiūros ataskaitą pagal Apraše pateiktas rekomendacijas. Planas gali būti peržiūrimas ar tikslinimas ir dažniau nei kas penkerius metus, jeigu atsiranda naujų aplinkybių,

kurios nevertintos plano rengimo metu, pradeda blogėti EB svarbos natūralių buveinių būklė, mažėja saugomų rūšių populiacija arba randama efektyvesnių būdų užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

Igyvendinant Plane numatytas priemones, stebimas jų poveikis saugomų gamtos vertybių būklei pagal Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ (toliau – Kriterijai). Pagal galimybes ši stebėseną derinama su Direkcijos vykdoma gamtos vertybių stebėseną, valstybinių draustinių vertinimu. Taip pat pagal šiuos Kriterijus stebimos geros būklės buveinės, kurioms gamtotvarkos priemonės nebuvo taikomos, tačiau būtina užtikrinti gerą būklę.

V. PRIEDAI

10. Tvarkymo plotų žemėlapis, kita grafinė dalis pateikiami 1-3 prieduose. Taip pat su žemėlapiais galima susipažinti Biologinės įvairovės informacinėje sistemoje (BIIS), gamtotvarkos modulyje duomenų bazėje https://gamtotvarka.biip.lt/dokumentai/gamtotvarkos-planai/perziura/tvarkymo_teritorijos/d9f79ad6-3323-4c88-bd9c-c6e5b83c3d90/.

SRIS kaupiami duomenys apie saugomas gamtos vertybes, kurių tiksli radimo vieta 1 priede nenurodoma. Duomenys apie saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes tvarkomi ir teikiami Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenų teikimo ir tvarkymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

